

[Indenrigsministeren.]

tingsvalg tillægges Valgstyrerne og de ved Valget tilforordnede Vælgere et Vederlag paa 25 Kr. for deres Arbejde paa Valgdagen. Valgmændene ved Landstingsvalg faar samme Vederlag, og endvidere faar de Diæter for hver Dag, der er nødvendig for Deltagelse i Valget, og Godtgørelse for Fraværelse fra Hjemstedet.

Under Lovforslagets Behandling i Folketinget er endelig vedtaget nogle Ændringer i Bestemmelserne i § 107 om Enkepension. Erfaringen har vist, at den nugældende Ordning, hvorefter Enken efter en Rigsdagsmand faar Pension, selv om Manden kun i ganske kort Tid har været Medlem af Rigsdagen, er uheldig, og der har været almindelig Enighed om, at disse Regler maatte ændres. Det foreslaas derfor nu, at Enken efter en Rigsdagsmand kun kan faa Pension, hvis Ægtefællen har været Medlem af Rigsdagen i mindst 2 Aar; hvis Manden ikke var pensionsberettiget, skal Enken dernæst fremsætte Begæring om at faa tillagt Pension.

Ændringen af § 108, hvorefter der indføres Adgang for uforsørgede Børn efter et kvindeligt pensioneret Rigsdagsmedlem til at oppebære Efterindtægt, er i Overensstemmelse med Tjenestemandslovens Regler.

Jeg skal med disse faa Bemærkninger indstille Lovforslaget til velvillig og hurtig Behandling i det høje Ting.

Hans Hansen: Da mit Partis Ordfører i Valglovsspørgsmaal, det ærede Medlem Hr. C. E. Christiansen, ikke er til Stede, skal jeg paa mit Partis Vegne gøre nogle Bemærkninger om det foreliggende Lovforslag.

Jeg vil gerne begynde med at rette en Tak til den højtærede Indenrigsminister for Fremsættelsen af dette Forslag om Ændringer i Lov om Valg til Rigsdagen. Disse Ændrings Hovedformaal er, som den højtærede Indenrigsminister fremhævede, at sikre Partierne en ligelig Repræsentation i Forhold til de opnaaede Stemmetal. Jeg vil ogsaa gerne benytte Lejligheden til at sige den højtærede Indenrigsminister Tak for det Tilsagn, som han her gav ved Forelæggelsen, og som ogsaa er nævnt i Folketingsudvalgets Betænkning, om, at Ministeren vil nedsætte en Valglovskommission, der skal afgive Betænkning senest 2 Aar

efter Nedsættelsen. I denne Kommission vil alle de mange valgtekniske Spørgsmaal, som har været fremme i Diskussionen om det foreliggende Lovforslag, kunne komme til Undersøgelse og Behandling.

Den Befolkningsforskydning, der har fundet Sted, siden vi fik Valgloven af 1920, har gjort en Del af Valgdagens Resultater noget vanskelige at forstaa, idet Kredsene efterhaanden er blevet saa vidt forskellige fra, hvad de var, da vi fik Valgloven i 1920. Her i Hovedstaden f. Eks. laa de alle sammen paa imellem 13 000—14 000 og 18 000—19 000 Vælgere. Men i Dag er Vælgerantallet steget fra 12500 til mere end 84 000 Vælgere i de københavnske Kredse. Og sammenligner man med Forholdene ude i Landet, er der ogsaa en meget stor Forskel; Københavns 12te Kreds staaer med sine 84 000 Vælgere mod f. Eks. Vonsildkredsens 9 097. At Befolkningsforskydningen har været meget stor, ses bedst af, at Vonsildkredsen i 1920 havde 8 850 Vælgere, medens den nu, som jeg nævnte, har 9 097. Det er altsaa en meget lille Befolkningsforøgelse, der har fundet Sted i denne Kreds, medens derimod Københavns 12te Kreds er vokset fra 20 936 til 84 122 Vælgere. Det er en af Grundene til, at der bør finde en Ændring af Valgloven Sted.

Efterhaanden som Tiden er gaaet, har den Præferencestilling, som Venstre har haft i Kraft af Valgloven, givet uheldige Resultater. Ved de første 3 Valg efter Valgloven af 1920 fik hvert Parti, hvad der tilkom det i Henhold til Forholdstalsvalgmaaden, men ved de 8 af de 12 Folketingsvalg, som har fundet Sted siden 1920, har Venstre faaet flere Mandater, end Partiet skulde have i Henhold til dets Stemmetal. I alt har Venstre paa denne Maade faaet 23 Mandater mere, end Stemmetallene berettigede til. Saa kom Valget i 1947, da Venstre trods stærke Advarsler, ogsaa igennem en Dagsorden, der var vedtaget i Folketinget ved den midlertidige Valglovs Behandling i Oktober Maaned, lavede den Fidus at opstille et Parti, man kaldte for Hovedstadens Venstre, og som medførte, at Partiet fik 7 eller muligvis 8 Mandater mere, end der tilkom det. Det var et Forhold, som ogsaa var stærkt fremme ved Prøvelsen af Mandaterne i Folketinget efter Valget den 28. Oktober, og som gjorde det nødvendigt, at